

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-1137/1-2
27.03.2024.
Ј а г о д и н а

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.), Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Сарадња њредиколске усшанове са њородицом и локалном заједницом у функцији ушознавања околине*, кандидата Стефана Трбусић и *Извештај комисије за оцену и одбрану наведеног завршног рада* број 01-1137/1 од 27.03.2024. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеци Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено адиминистратору и библиотеци, и истакнуто на огласној табли 27.03.2024. године.

Самостални стручно-технички сарадник
за студије и студентска питања – мастер
и докторске студије

Милан Лукић
Милан Лукић

**ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ,
ЈАГОДИНА**

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, бр. 01-165/1, донетој на седници одржаној 22. јануара 2024. године, образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама, под називом *Сарадња предшколске установе са породицом и локалном заједницом у функцији упознавања околине*, кандидата Стефане Трбусић, 2022/0701, у саставу:

Председник:

Проф. др Биљана Стојановић ванредни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област Педагогија

Чланови:

1. Проф. др Оливера Цекић-Јовановић, ванредни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област Методика наставе природе и друштва
2. Проф. др Ирена Голубовић-Илић, ванредни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, за ужу научну област Методика наставе природе и друштва, ментор.

На основу процене мастер рада Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под називом *Сарадња предшколске установе са породицом и локалном заједницом у функцији упознавања околине* написан је у обиму од 73 странице.

Након насловне странице, кључне документацијске информације, резимеа (на српском и енглеском језику) и садржаја рада (6 страница), следи текст мастер рада, који је систематизован у следећа поглавља:

1. Увод (3 странице)
2. Теоријски приступ истраживању (Дефинисање кључних појмова који су значајни за истраживање – 3 странице, Значај сарадње предшколске установе са породицом и локалном заједницом – 5 страница, Облици сарадње предшколске установе са родитељима и локалном заједницом (појединачни и заједнички – 28 страница)
3. Методолошки оквир истраживања (6 страница)
4. Анализа и интерпретација резултата (27 страница)
5. Закључна разматрања (3 странице)
6. Литература (3 странице).

На самом крају рада кандидаткиња као прилог наводи инструмент који је користила приликом емпиријског дела истраживања (3 странице).

У оквиру **увода** кандидаткиња напомиње да је за стварање подстицајне средине и квалитетних услова за дечје васпитање неопходно је да предшколска установа остварује што квалитетнију сарадњу са родитељима и члановима локалне заједнице и укаже им на значај њиховог учешћа у васпитно-образовном раду. Да би васпитно-образовни процес био успешан неопходно је да породица и локална заједница (највише предшколска установа) заједничким радом створе оптималне услове у којима ће се вршити васпитавање и развијање детета, да делују усаглашено и буду компатибилне. Васпитање деце почиње у породици, јер је то прва средина у којој се дете развија и учи. Наставља се у предшколској установи која је део локалне заједнице. Породица не може да замени предшколску установу, али може да допуни њену улогу у васпитању, па је, између васпитача и родитеља, неопходно да се изгради партнерски однос и клима бољег разумевања. С обзиром да је предшколска установа део локалне заједнице, добро постављена и организована сарадња са породицом (родитељима) и друштвеном средином (локалном заједницом), усаглашеност свих фактора који су значајни за развој и учење деце, неопходна је због остваривања циља који је свима заједнички – добробит детета у свим аспектима његовог развоја и рад на целовитој дечјој личности.

У **теоријском делу** рада наведена су одређења основних појмова значајних за истраживање (васпитање, предшколска установа, породица, локална заједница, тема/пројекат) и објашњен значај сарадње свих актера који учествују у васпитно - образовном процесу (васпитача, родитеља и друштвене заједнице). Кандидаткиња детаљно објашњава и наводи облике сарадње предшколске установе са родитељима и локалном заједницом, при чему посебно издваја област упознавања околине и наводи примере сарадње са породицом (родитељима) и локалном заједницом баш у тој области издвајајући их као засебна потпоглавља. Теоријски део рада завршава навођењем и објашњавањем заједничких облика сарадње предшколске установе са породицом и локалном заједницом (излети и изложбе).

Поглавље **Методолошки оквир истраживања** кандидаткиња структурира поступно наводећи *проблем* истраживања одређен питањем да ли предшколске установе у области Упознавања околине остварују сарадњу са породицом и локалном заједницом и о којим облицима сарадње је реч? и *предмет истраживања* - облике сарадње са родитељима и локалном заједницом у области Упознавања околине у државним и приватним предшколским установама. Циљ истраживања био је утврдити да ли у области Упознавања околине постоје разлике између државних и приватних предшколских установа када је реч о начинима и облицима сарадње са породицом и локалном заједницом, а задаци истраживања произашли из овако постављеног циља били су:

1) Утврдити облике сарадње са породицом који се у области Упознавања околине остварују у државним и приватним предшколским установама;

2) Утврдити облике сарадње у области Упознавања околине који се са локалном заједницом остварују у државним и приватним предшколским установама;

3) Упоредити и утврдити разлике у броју и врстама облика сарадње са породицом и локалном заједницом у области Упознавања околине између државних и приватних предшколских установа.

У основи истраживања била је *општа хипотеза* која је гласила: Када су у питању начини и облици сарадње са породицом и локалном заједницом у области Упознавања околине, између државних и приватних предшколских установа, постоје разлике. У односу на постављени циљ, задатке истраживања и општу хипотезу, утврђене су и *посебне хипотезе*. Коришћењем дескриптивне методе, технике анкетирања и поступка анализе садржаја емпиријски део истраживања обављен је током новембра и децембра 2023. године и у њему су учествовали васпитачи (207) из градова и општина које су део 22 управна округа са територије Републике Србије. Испитаници, запослени и у државним и у приватним предшколским установама, попунили су анонимно анкетни упитник, а сем тога овај део истраживања подразумевао је и анализу 18 пројектних прича на основу којих су издвојени облици сарадње са родитељима и локалном заједницом, са посебним акцентом на области Упознавања околине.

Анализа и интерпретација резултата истраживања представљени су у последњем делу рада на тај начин што их је кандидаткиња, према утврђеним задацима истраживања, систематизовала у три засебна поглавља: 1) Облици сарадње са породицом у државним и приватним предшколским установама у области Упознавања околине, 2) Облици сарадње са локалном заједницом у државним и приватним предшколским установама у области Упознавања околине и 3) Учесталост и разноврсност облика сарадње предшколских установа са породицама и локалном заједницом у области Упознавања околине. Приликом интерпретације резултата кандидаткиња је податке прикупљене анкетирањем васпитача и анализом пројектних прича комбиновала и представила у односу на задатке и хипотезе које је требало проверити. Подаци указују на то да се и у државним и у приватним вртићима у области Упознавања околине остварују слични облици сарадње са родитељима/породицом–комуницирање усменим путем (током свакодневних разговора приликом довођења и одвођења деце) и писменим путем (коришћењем огласне табле, слањем СМС порука, путем Вибер група), одржавају се родитељски састанци и организују радионице и приредбе; родитељи се ангажују у животу и раду предшколске установе (представљају деци своја занимања, позивају децу да посете њихова радна места, предлажу идеје за пројекте, учествују у реализацији појединих активности код куће), помажу у опремању простора (када се обрађују садржаји из области Упознавања околине), набавци и изради дидактичких средстава и материјала за рад. Разлике, ипак, постоје и ставови васпитача у државним и приватним вртићима се разликују по питању ангажовања и учествовања родитеља у опремању простора, изради и набавци дидактичких средстава, одлазака на екскурзије, излете и у посете, као и у одазиву родитеља на реализацију припремних активности и задатака са децом код куће. Такође, разлике између државних и приватних установа постоје и када је реч о облицима сарадње са локалном заједницом. Оне се углавном испољавају у томе што у приватним предшколским установама не постоји подршка и различити облици

финансирања од стране локалних и пословних организација ради набавке средстава, материјала и опремања простора; ређе организују Дан отворених врата, манифестације, хуманитарне акције како би деца представила резултате својих активности родитељима и локалној заједници и у мањој мери учествују у локалним дешавањима (фестивалима, прослава, карневалима и сл.). Према подацима из пројектних прича, облици сарадње који су остварени са родитељима у приватним установама су разноврснији; васпитачи са децом обилазе и посећују различите установе и места у локалној заједници, док васпитачи и деца из државних вртића чешће учествују и/или организују хуманитарне акције, више уважавају предлоге и сугестије родитеља током планирања пројеката, тема и активности и отворенији су за сарадњу када је у питању пружање могућности да се родитељи придруже током посета, излета и реализовања активности ван собе.

У поглављу **Закључна разматрања** наглашено је да предшколска установа као део локалне заједнице има улогу да допуни породично васпитање и да свој васпитно-образовни рад прилагоди карактеристикама, интересовањима и особинама деце о којој брине. Један од њених задатака је управо остваривање што боље сарадње са породицом, јер се само удруженим деловањем породице, предшколске установе и локалне заједнице могу створити адекватни услови у којима ће бити омогућен позитиван развој детета. Да би ова три важна система сарађивала важно је да на свакодневном нивоу размењују важне информације о детету и да сви буду укључени у процес и препознају значај своје улоге. Оно што кандидаткиња сматра најважним је чињеница да васпитачи и у државним и у приватним предшколским установама имају жељу да побољшају услове рада и унапреде квалитет сарадње са актерима који имају важан утицај на васпитање деце – породицом и друштвеном заједницом.

Закључак и предлог

Дете је од самог рођења радознано и има потребу да истражују окружење у ком се налази. Да би упознало средину која га окружује потребно је да са њим буде бар једна одрасла особа која ће му објаснити све што га буде интересовало о објектима, установама или местима у локалној заједници. Постоји велики број могућности ангажовања родитеља и чланова локалне заједнице у раду предшколске установе, васпитачи различите облике сарадње и остварују, међутим, разлике међу васпитачима запосленим у државним или приватним предшколским установама, када је реч о начинима и облицима сарадње у области Упознавања околине, постоје. Те разлике се огледају у томе што васпитачи у државним установама поједине облике сарадње са породицом примењују чешће од васпитача у приватним установама и обрнуто, док васпитачи из приватних вртића организују бројне и различите облике сарадње са локалном заједницом, али се та сарадња у државним установама остварује квалитетније и организованије. С тим у вези, овај мастер рад представља оригиналан и значајан допринос даљем развоју васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста, посебно теорије и праксе Методике упознавања околине,

јер је у питању област у оквиру које посебан значај имају планиране ситуације учења и активности које се реализују ван вртића и радних соба.

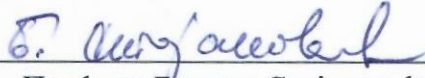
Комисија, у складу са наведеним, предлаже Наставно-научном већу да усвоји поднети извештај и одобри јавну одбрану завршног мастер рада на тему *Сарадња предшколске установе са породицом и локалном заједницом у функцији упознавања околине*, кандидата **Стефане Трбусић**, 2022/0701.

Комисија:

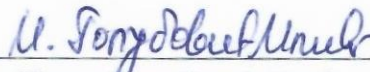

Проф. др Оливера Цекић- Јовановић, ванредни професор
Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу,
Јагодина, за ужу научну област
Методика наставе природе и друштва, члан

Проф. др Биљана Стојановић, ванредни професор
Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу,
Јагодина, за ужу научну област
Педагогија, члан

Проф. др Ирена Голубовић-Илић, ванредни професор
Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу,
Јагодина, за ужу научну област
Методика наставе природе и друштва, ментор